

Lederne Analyse

Mænd ingen adgang – karakterforskelle skaber skæv adgang til uddannelser

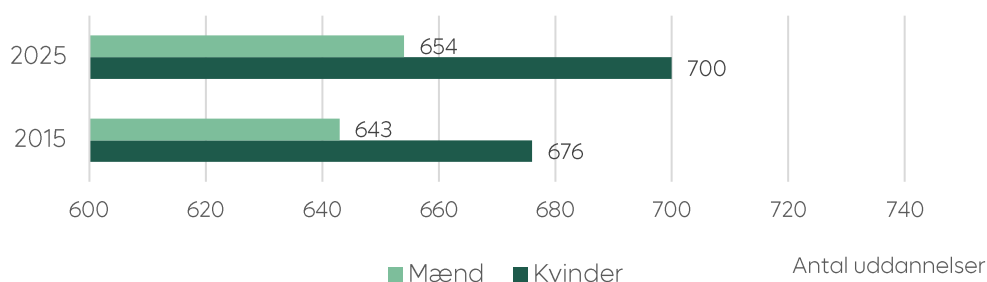
Juni 2026

Forskelle i kvinders og mænds karaktergennemsnit fra de gymnasiale uddannelser betyder, at mænd i gennemsnit har adgang til færre videregående uddannelser, end kvinder har. I 2025 har en gennemsnitlig mand adgang til 6,5 pct. (svarende til 46 uddannelser¹) færre videregående uddannelser, end en gennemsnitlig kvinde har. Over tid har udviklingen indsnævret den gennemsnitlige mands uddannelsesmuligheder.

Kvinder har flere uddannelsesmuligheder

Kvinder har adgang til en større andel af de videregående uddannelser sammenlignet med mænd. I 2015 opfylder en gennemsnitlig kvinde adgangskravene (til kvote 1) til omkring 75 pct. af de videregående uddannelser, mens det for en gennemsnitlig mand gælder ca. 71 pct. I 2025 har en gennemsnitlig kvinde adgang til 700 uddannelser, hvor en gennemsnitlig mand har adgang til 654 uddannelser, jf. figur 1. Forskellen er steget lidt frem mod i dag, og kvinder har således stadig et bredere adgangsrum end mænd.

Figur 1: En gennemsnitlig mand har adgang til markant færre videregående uddannelser end en gennemsnitlig kvinde

Anm.: Adgang er opgjort som uddannelser, hvor adgangskvotienten (kvote 1) er mindre eller lig med det gennemsnitlige karaktergennemsnit for hhv. mænd og kvinder. Uddannelser med "alle optaget" tæller med som tilgængelige. Der var i 2015 903 videregående uddannelser, i 2020 891 videregående uddannelser og i 2025 939 videregående uddannelser. Se desuden boksen i slutningen af analysen for yderligere om data.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, Børne- og uddannelsesministeriet samt egne beregninger

¹ I 2020 var forskellen 44 uddannelser og i 2015 33 uddannelser.

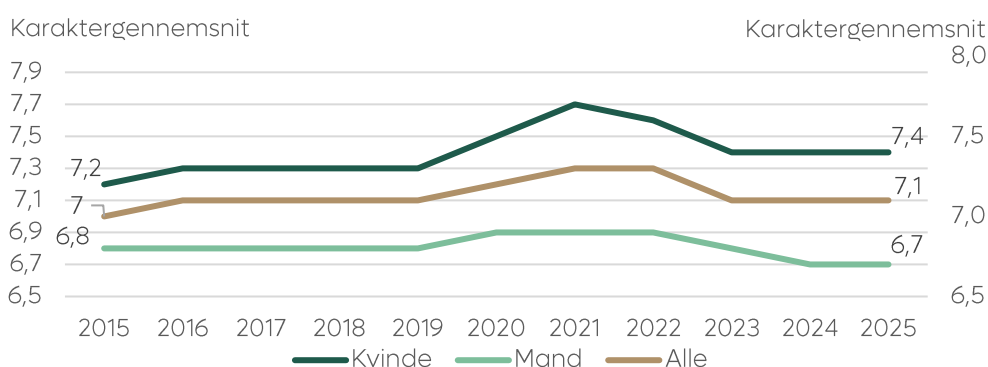
Forskellene i adgang udspringer af systematiske forskelle i karaktergennemsnit mellem kvinder og mænd fra de gymnasiale uddannelser. Når optag på videregående uddannelser i høj grad afgøres af adgangskvotienter i kvote 1, får selv små forskelle i karaktergennemsnit betydning for adgangen. Det betyder, at en gennemsnitlig mand har et smallere udvalg af uddannelser end en gennemsnitlig kvinde, særligt på uddannelser med høje adgangskvotienter. Det har konsekvenser for de videregående uddannelsesmuligheder og efterfølgende tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Over tid kan forskellene i adgang være med til at forme kønssammensætningen på de videregående uddannelser. Når færre mænd har mulighed for at komme ind på uddannelser med høje adgangskvotienter, øges risikoen for en skæv kønssammensætning i dele af uddannelsessystemet. Det kan på sigt påvirke kønsdiversiteten på arbejdsmarkedet og indebærer en risiko for, at talent ikke udnyttes fuldt ud. Dermed er forskellene i adgang ikke kun et uddannelsesspørgsmål, men også et spørgsmål om, hvordan samfundet anvender den samlede talentmasse.

Karakterforskelle på de gymnasiale uddannelser påvirker uddannelsesmulighederne

Kvinder har i mange år haft et højere karaktergennemsnit på de gymnasiale uddannelser, end mænd har, jf. figur 2. Siden 2015 har kvinder løftet karaktergennemsnittet, mens mændenes gennemsnit er faldet i perioden. Denne udvikling bidrager til en stigende karakterforskel mellem kønnene over tid.

Figur 2: Karaktergennemsnit på de gymnasiale uddannelser, fordelt på køn

Anm.: Eksamensresultat inkl. bonus A. Se desuden boksen i slutningen af analysen for yderligere om data.

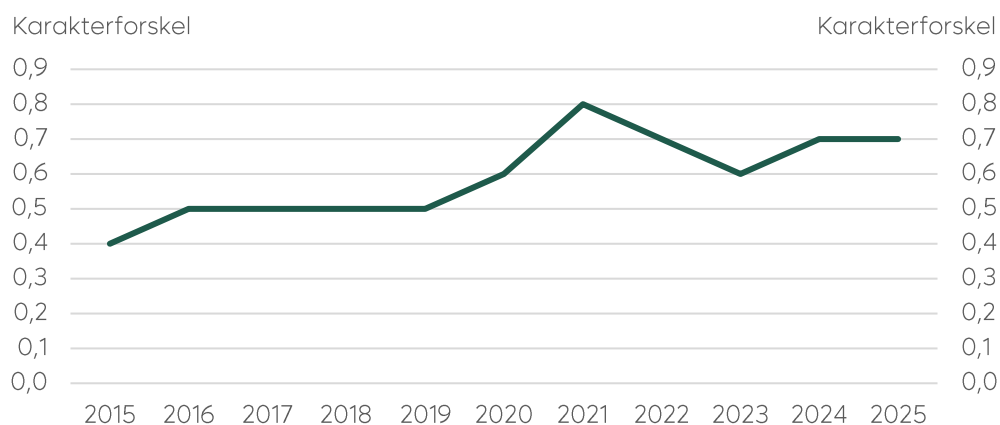
Kilde: Børne- og undervisningsministeriet

Karakterforskellen udregnes som forskellen mellem kvinders og mænds karaktergennemsnit fra de gymnasiale uddannelser. En positiv forskel betyder, at kvinder i

gennemsnit opnår et højere karaktergennemsnit på de gymnasiale uddannelser sammenlignet med mænd.

Karakterforskellen har været positiv siden 2015 og er steget frem mod i dag, *jf. figur 3*. Forskellen i karaktergennemsnittet på de gymnasiale uddannelser er tilstrækkelig til at skabe forskelle i adgangen til videregående uddannelser. Selv relativt små forskelle i karaktergennemsnit kan derfor få stor betydning for, hvilke uddannelsesmuligheder der reelt står åbne for drenge og piger.

Figur 3: Kvinder har højere karaktergennemsnit end mænd på de gymnasiale uddannelser

Anm.: Karakterforskelle beregnes som forskel mellem gennemsnitlig eksamenskarakter (kvinder minus mænd). Se desuden boksen i slutningen af analysen for yderligere om data.

Kilde: Børne- og uddannelsesministeriet samt egne beregninger

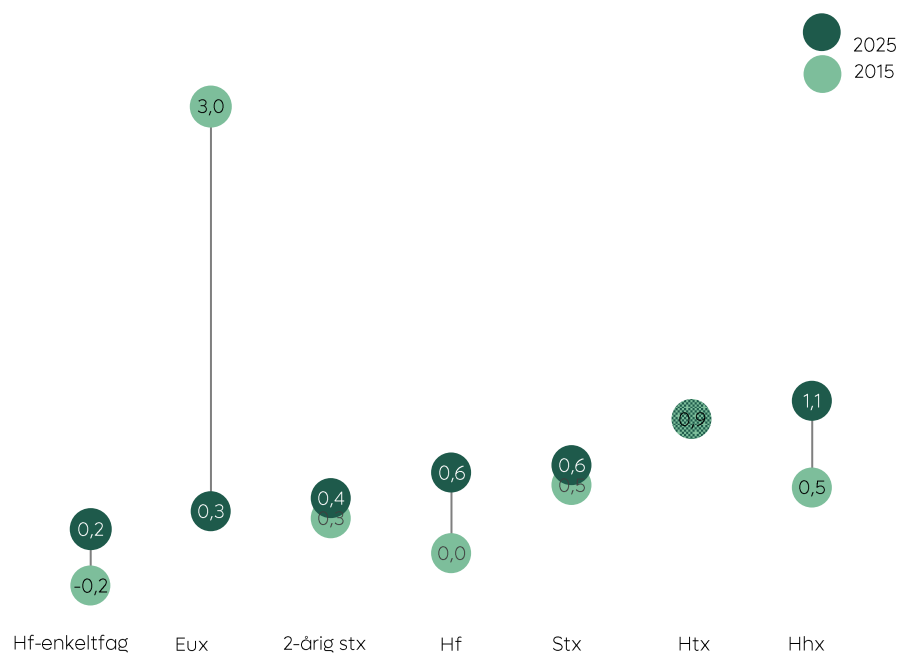
Karakterforskellen i kvinders favør har været til stede fra 2015 til 2025 og udgør dermed et strukturelt vilkår i overgangen fra de gymnasiale uddannelser til de videregående uddannelser. Samtidig varierer kønsforskellen i karaktergennemsnittene mellem de forskellige gymnasiale uddannelser, og disse forskelle er med til at forme, hvem der får adgang til hvilke videregående uddannelser.

COVID-19 medførte i 2020–2022 ændringer i prøveafviklingen på de gymnasiale uddannelser, hvor flere afsluttende prøver blev erstattet af standpunktskarakterer. Det kan have bidraget til den højere karakterforskel i disse år, da tidligere analyser viser, at piger i gennemsnit opnår højere standpunktskarakterer end drenge.²

² CEPOS: Karakterforskelle på de gymnasiale uddannelser, 2025

Figur 4: Karakterforskelle mellem mænd og kvinder er ikke ens på tværs af de gymnasiale uddannelser

Skævt adgang til uddannelser påvirker kønssammensætningen på arbejdsmarkedet

Anm.: Karakterforskelle på Htx er uændret i 2025 sammenlignet med 2015. En negativ karakterforskel viser, at mænd får et højere karaktergennemsnit end kvinder. Se desuden boksen i slutningen af analysen for yderligere om data.

Kilde: Børne- og undervisningsministeriet samt egne beregninger

På alle de gymnasiale uddannelser klarer kvinder sig i gennemsnit bedre end mænd, jf. figur 4. Karakterforskellen mellem kønnene findes på tværs af alle gymnasiale uddannelser, men størrelsen varierer. De største forskelle er på Hhx og Htx, mens forskellen er mindre på Hf og Eux. Det betyder, at nogle gymnasiale uddannelser bidrager mere end andre til de samlede forskelle i adgangen til videregående uddannelser.

Sådan har vi gjort

Analysen bygger på data fra Børne- og undervisningsministeriet (Uddannelsesstatistik), Uddannelses- og forskningsministeriet, samt Den Koordinerede Tilmelding. De gymnasiale karaktergennemsnit er opgjort på baggrund af bevisåret, dvs. det år eleverne afslutter deres gymnasiale uddannelse. Disse karaktergennemsnit sammenholdes med adgangskvotienter i kvote 1 fra samme år på de videregående uddannelser. Det sikrer, at sammenligningen mellem karaktergennemsnit og adgangskrav foretages inden for samme optagelsesår og dermed afspejler de faktiske adgangsbetingelser, som eleverne stod overfor.

En uddannelse tæller med som tilgængelig, hvis adgangskvotienten er lig med eller lavere end det gennemsnitlige karaktergennemsnit for henholdsvis kvinder og mænd. Uddannelser med "alle optaget" eller ledige pladser tæller med som tilgængelige.

Karakterdata bygger på gymnasiale eksamensresultater inkl. bonus A (Bonus A er et tillæg til det gymnasiale karaktergennemsnit baseret på gennemførte A-niveau-fag) fordelt på køn. De gymnasiale uddannelser omfatter Stx, 2-årig Stx, Hhx, Htx, Hf, Eux og Hf-enkeltfag. Der er ikke data for 2015 for Merkantil Eux.

Andele er opgjort som andelen af videregående uddannelser, hvor adgangskravene er opfyldt, og forskelle mellem kvinder og mænd bliver opgjort i procentpoint. Der var i 2015 903 videregående uddannelser, i 2020 891 videregående uddannelser og i 2025 939 videregående uddannelser. Da der er tale om beregninger af andele, bliver der således taget højde for ændringer i antallet af videregående uddannelser. Karakterforskelle er beregnet som forskellen mellem kvinders og mænds gennemsnitlige eksamenskarakterer inkl. bonus A.

Analysen er gennemført af:

Økonom
Cecilie Møller Nielsen
cne@lho.dk
T: +45 26 22 68 26

Analysechef
Tina Honoré Kongsø
tho@lho.dk
T: +45 50 50 38 46